

Stanovisko vlády

k návrhu poslanců Věry Jourové, Petra Gazdíka, Pavla Bělobrádka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 26)

Vláda na své schůzi dne 18. prosince 2013 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k němu toto stanovisko.

Vláda v obecné rovině oceňuje záměr předkladatelů řešit některé sporné otázky způsobu projednávání návrhů zákonů v legislativním procesu, zároveň však Poslanecké sněmovně doporučuje, aby v rámci dalšího projednávání návrhu zákona zvážila následující skutečnosti:

1. Navrženým prodloužením lhůty mezi druhým a třetím čtením v Poslanecké sněmovně z dosavadních 72 hodin na 14 dní dojde k prodloužení už tak mnohdy poměrně časově náročného legislativního procesu. Třetí čtení návrhu by v případě přijetí navržené změny zákonitě mohlo proběhnout až na následující schůzi Poslanecké sněmovny, což není žádoucí zejména u návrhů, které se týkají členství České republiky v Evropské unii, a to vzhledem k obvyklé délce transpozičních lhůt.
2. V návrhu zákona je v souvislosti s povinně veřejným projednáváním definován pojem „daňové zákony a zákony o poplatcích“ příliš úzce, neboť zahrnuje pouze daňové zákony v užším slova smyslu a poplatkové zákony. Nejsou zohledněna peněžitá plnění obdobná daním a poplatkům (např. odvody, clo nebo pojistné), ačkoliv pro to není věcný důvod. Povinně veřejné projednávání by se tak netýkalo například návrhu upravujícího odvod z elektřiny ze slunečního záření nebo odvod z loterií a jiných podobných her. I projednání těchto zákonů by mělo být veřejné, neboť z materiálního hlediska jde o daně v širším slova smyslu.
3. Ustanovení § 105 odst. 2 jednacího řádu Poslanecké sněmovny v navrženém znění je v rozporu s § 10 odst. 3 rozpočtových pravidel, neboť umožňuje, aby pozměňovacím návrhem projednaným s příslušným ústředním správním úřadem

mohly být do kapitoly Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu zařazeny i jiné výdaje státního rozpočtu než připouští § 10 odst. 3 rozpočtových pravidel.

4. Předložený návrh nepřipouští takové pozměňovací návrhy, které bezprostředně věcně nesouvisí s předmětem původního či pozměňovacího návrhu. S tím sice lze v obecné rovině souhlasit, z návrhu však není zřejmé, kdo bude případnou absenci souvislosti s původním návrhem posuzovat a jaké budou důsledky této absence.
5. Mezi jednotlivými aspekty a souvislostmi, které mají být posuzovány v důvodové zprávě k návrhu zákona a odůvodnění pozměňovacího návrhu, by nemělo být opomíjeno ani výslovné zhodnocení souladu navrhovaného řešení se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii.
6. Základní principy jednání Poslanecké sněmovny a jejích orgánů by měly být v zásadě podobné jako pravidla jednání Senátu. Bylo by proto vhodné, aby v případě závažnějších změn jednacího řádu Poslanecké sněmovny byla provedena obdobná změna i v jednacím řádu Senátu. Jedná se zejména o úpravu týkající se podmínek podávání pozměňovacích návrhů.
7. V předloženém návrhu zákona nejsou obsažena přechodná ustanovení, která by jednoznačně upravila způsob projednávání návrhů podaných přede dnem nabytí účinnosti navrhované novely jednacího řádu Poslanecké sněmovny a do tohoto dne neprojednaných.
8. Předložený návrh zákona obsahuje řadu legislativně technických nedostatků, které bude třeba odstranit v rámci dalšího projednávání návrhu zákona v Poslanecké sněmovně. Nedostatky obsahuje i důvodová zpráva k návrhu zákona, neboť zcela nekoresponduje s předloženým návrhem zákona.
9. Vláda si dovoluje Poslaneckou sněmovnu upozornit na souvislost mnohých v předloženém návrhu zákona obsažených změn s návrhem zákona o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv, který vláda v současné době připravuje a jehož cílem je i zvýšení transparentnosti legislativního procesu.